

**Špecifikácia testov
z cudzích jazykov úroveň B1
pre externú časť a písomnú formu internej
časti maturitnej skúšky
v školskom roku 2009/2010**

Test externej časti maturitnej skúšky je určený maturantom všetkých typov škôl, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z cudzieho jazyka.

Test rešpektuje obsah zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MŠ SR (i jej prílohy) č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách a obsah cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušného cudzieho jazyka.

Test externej časti maturitnej skúšky z cudzieho jazyka pre úroveň B1 trvá 100 minút. Pozostáva z troch častí:

- počúvanie s porozumením
- gramatika a lexika
- čítanie s porozumením

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedá komunikačnej úrovni B1 Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky.

Cieľom testu je preveriť jazykové kompetencie žiaka v týchto zručnostiach: počúvanie a čítanie s porozumením, lingvistická kompetencia.

Témy sú špecifikované v katalógu cieľových požiadaviek konkrétneho cudzieho jazyka. V jednotlivých častiach testu sa budú témy obmieňať.

V teste sú použité úlohy dvoch formátov:

- úlohy s výberom odpovede
- úlohy s krátkou odpoveďou

Každá časť testu bude obsahovať rôzne typy úloh. Všetky budú v kontexte.

Pokyny k úlohám v teste sú v slovenskom jazyku (pre školy s vyučovacím jazykom maďarským v maďarskom jazyku). Ak si to druh testovej úlohy vyžaduje, bude uvedené vzorové riešenie.

V testoch úrovne B1 sa použije 8 textov (3 nahrávky v časti *Počúvanie s porozumením*, 2 texty v časti *Gramatika a lexika*, 3 texty v časti *Čítanie s porozumením*).

Charakteristika testu externej časti maturitnej skúšky z cudzieho jazyka úroveň B1

Počúvanie s porozumením

Cieľ	Preveriť schopnosť žiaka presne a efektívne počúvať hovorený prejav v príslušnom cudzom jazyku, porozumieť mu a získať z neho tie informácie, ktoré sú potrebné na splnenie úlohy.
Čas	cca 30 minút
Počet textov	3 texty rôznej dĺžky Žiak si vypočuje každý text dvakrát. Na prečítanie každej úlohy má žiak 1 minútu. Na dokončenie úlohy má 1 minútu.
Charakteristika textov	Texty na počúvanie sú nahrané hovoriacimi, pre ktorých je daný cudzí jazyk rodným jazykom alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2), používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, výslovnosť majú zreteľnú, tempo reči primerané. V textoch nie sú slangové, špecifické a málo frekvencované technické výrazy, nahrávka je bez sprievodných rušivých zvukov.
Typy textov, formát	Mali by byť zastúpené texty monologického (napr. rozprávanie, rozhlasové správy) aj dialogického charakteru (dialógy, konverzácia viacerých účastníkov - rozhovor, diskusia, interview).
Zameranie textov, zdroje	Texty zodpovedajú ústnemu jazykovému prejavu, tematicky sú blízke cieľovej skupine - programy so súčasnou problematikou, rozhlasové a televízne upútavky, správy, príbehy, spoločenský styk, inštrukcie, odkazy, reklamné texty, prednášky. Texty sú prevzaté z autentických materiálov. Zdrojmi sú masovokomunikačné prostriedky (tlač, rozhlas, televízia).
Tematické okruhy	Texty obsahujú akékoľvek všeobecné témy, ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami a vzdelávacími štandardmi z daného cudzieho jazyka. Texty nie sú po obsahovej stránke pre žiaka stresujúce alebo diskriminujúce.
Testované vedomosti a zručnosti	Celkové porozumenie textu. Porozumenie hlavnej myšlienky, podstatných informácií, špecifických a dôležitých detailov. Porozumenie a pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, nálad, postojov, zámerov, rozoznať komunikatívnu funkciu výpovedí.
Počet testových položiek	20 (prvý text 7, druhý text 6, tretí text 7)
Druhy, typy testových úloh	úloha s alternatívnou možnosťou odpovede (výber zo štyroch možností) úloha s alternatívnou možnosťou odpovede (výber z troch možností) priradovanie doplňovanie
Kritériá hodnotenia	Každá položka má hodnotu jedného bodu (za správnu odpoveď 1 bod, za nesprávnu 0 bodov), spolu sa dá získať 20 bodov. Pri oprave sa vychádza z Kľúča správnych odpovedí. V tejto časti testu sa nehodnotia pravopisné chyby.

Gramatika a lexika

Cieľ	Preveriť pomocou receptívnych a produktívnych kontextualizovaných úloh, ako žiak zvládol osnovami predpísaný rozsah gramatických štruktúr a slovnej zásoby, overiť jeho schopnosť používať jazyk v rôznych kontextoch.
Čas	Odporúčaný čas je 25 minút.
Počet textov	dva texty rôznej dĺžky
Dĺžka textov	Odporúčaný rozsah všetkých textov spolu je 600 – 800 slov.
Charakteristika textov	Autentické, prípadne upravené alebo účelovo zostavené texty na primeranej úrovni náročnosti. Texty sú obsahovo zamerané na témy vymedzené cieľovými požiadavkami daného cudzieho jazyka. Jazykové štruktúry a slovná zásoba v týchto textoch zodpovedajú danej úrovni.
Zameranie textov, zdroje	Texty písané pre širokú verejnosť, spadajú do rámca žiakových skúseností a sú napísané pre čitateľov, ktorí sú vekovo a záujmovo porovnateľní so žiakmi - denníky, časopisy, beletria, reklamné texty, brožúry, internet, populárno-náučné texty.
Tematické okruhy	Texty obsahujú všeobecné témy, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote (diskusie, polemické články, reportáže, opisy, rozprávanie, príbehy atď.), ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami daného cudzieho jazyka a vzdelávacími štandardmi. Texty nie sú pre žiaka po obsahovej stránke stresujúce alebo diskriminujúce.
Testované vedomosti a zručnosti	Overiť, či je žiak schopný vhodne a správne doplniť do textu chýbajúce slovo, použiť správnu gramatickú konštrukciu v kontexte, vyjadriť rovnakú funkciu iným spôsobom. Overiť zvládnutie gramatiky a slovnej zásoby v rozsahu cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka.
Počet testových položiek	prvý text - 10, druhý text - 10
Druhy, typy testových úloh	doplňovacia úloha priradovanie zoraďovacie/usporiadacie úprava gramatického tvaru úloha s alternatívnou možnosťou odpovede (výber zo štyroch možností) cloze test
Kritériá hodnotenia	Každá položka má hodnotu jedného bodu (za správnu odpoveď 1 bod, za nesprávnu 0 bodov), spolu sa dá získať 20 bodov. Pri oprave sa vychádza z Kľúča správnych odpovedí. Pravopisné a gramatické chyby nie sú prípustné.

Čítanie s porozumením

Cieľ	Preveriť schopnosť žiaka presne a efektívne čítať rôzne texty v danom cudzom jazyku, porozumieť im a získať z nich informácie, potrebné na splnenie úlohy.
Čas	Odporúčaný čas je 45 minút.
Počet textov	3 texty rôznej dĺžky a náročnosti
Dĺžka textov	Odporúčaný rozsah všetkých troch textov spolu je 900 - 1000 slov.
Charakteristika textov	Texty sú prevzaté z autentických materiálov, čiastočne upravované. Nie sú len s tematikou z každodenného života, ale aj populárno-náučné, neobsahujú však odbornú vedeckú terminológiu. Slangové výrazy a dialektizmy sú neprípustné. Texty obsahujú aj určité percento neznámej slovnej zásoby (overenie, či žiak dokáže odhadnúť význam neznámej slovnej zásoby z kontextu). Texty môžu byť doplnené vizuálnym materiálom (diagramy, tabuľky, obrázky).
Typy textov, formát	Oznamy, letáky, brožúrky, príručky, inzeráty, opisy, rozhovory, súkromné aj úradné listy, novinové články, články z časopisov, internetu, súčasná literatúra.
Zameranie textov, zdroje	Texty písané pre širokú verejnosť, ktoré spadajú do rámca žiakových skúseností a sú napísané pre čitateľov, ktorí sú vekovo a záujmovo porovnateľní so žiakmi - denníky, časopisy, beletria, internet, reklamné texty, brožúry, populárno-náučné texty.
Tematické okruhy	Texty obsahujú akékoľvek všeobecné témy, ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami daného cudzieho jazyka a vzdelávacími štandardmi. Texty nie sú po obsahovej stránke pre žiaka stresujúce alebo diskriminujúce.
Testované vedomosti a zručnosti	Globálne porozumenie, selektívne porozumenie, detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie štruktúry textu, rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.
Počet testových položiek	20 (prvý text 7, druhý text 6, tretí text 7)
Druhy, typy testových úloh	priradovanie úloha typu: P / N + odsek doplňovanie
Kritériá hodnotenia	Každá položka má hodnotu jedného bodu (za správnu odpoveď 1 bod, za nesprávnu 0 bodov), spolu sa dá získať 20 bodov. Pri oprave sa vychádza z Kľúča správnych odpovedí. Pravopisné a gramatické chyby nie sú prípustné.

Charakteristika písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z cudzieho jazyka úroveň B1

Cieľ	Preveriť schopnosť žiaka písať samostatne, žánrovo, štylisticky a gramaticky adekvátne, jasne, zrozumiteľne a na primeranej úrovni podľa cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka.
Čas	60 minút
Počet úloh	Jedna úloha, tematicky zadaná na základe cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka.
Testované zručnosti	Používanie primeraných jazykových štruktúr, rozsah slovnej zásoby, kompozícia a štylizácia, formálne členenie písomného prejavu, pravopis.
Druhy testových úloh	Riadené písanie na základe slovného alebo vizuálneho podnetu. Úloha so štrukturalizovaným zadaním (3 – 5 bodov).
Rozsah	160 – 180 slov
Kritériá hodnotenia	Pokyny na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov